

KATEDRÁLNY INFOLIST

23. - 29.11.2009

Liturgický kalendár:

Pondelok	23.11.	Sv. Klementa I., pápeža a mučeníka Sv. Kolumbána, opáta	<i>Lub. spom.</i>
Utorok	24.11.	Sv. Ondreja Dung-Laka a spoloč., mučeníkov	<i>Lub. spom.</i>
Streda	25.11.	Sv. Kataríny Alexandrijskej, panny a mučenice	<i>Lub. spom.</i>
Nedeľa	29.11.	1. Adventná nedeľa	

Požehnanie adventných vencov

Kto by si chcel dať požehnať adventný veniec pre svoju domácnosť, môže si ho doniesť v sobotu večer alebo v nedeľu a pred sv. omšou ho položiť pred veľký adventný veniec pri oltári.

Zbierka na seminár

Minulú nedeľu sa konala diecézna zbierka na seminár.

Vyzbieralo sa EUR.

Všetkým darcom úprimné Pán Boh zaplať.

Zbierka na charitu

Budúcu nedeľu bude celoslovenská zbierka na charitu. Všetkým darcom už vopred úprimné Pán Boh zaplať.

Svätec týždňa

Sv. Klement I. (1.stor.)

Bol tretím pápežom v poradí (po sv. Petrovi a sv. Klétovi). Viacerí historici predpokladajú, že bol aj spolupracovníkom apoštola Pavla. Klement dobre poznal Starý zákon, židovskú, grécku a rímsku kultúru. Spájal v sebe teda tri veľké stredomorské kultúry, čo vytváralo dobrý predpoklad na vedenie všeobecnej Cirkvi. O jeho živote veľa nevieme, no zachovala sa nám od neho veľmi vzácna literárna pamiatka – List Korint'anom. V tomto liste zdôrazňuje poriadok, ktorí Cirkvi odovzdali apoštoli. V Korinte sa totiž

v tom čase vyskytli neporiadky a neposlušnosť vo vzťahu k predstaveným. Klement zdôrazňuje, že právomoc predstavených pochádza cez apoštolov priamo od Krista a preto biskupom, kňazom a diakonom patrí v Cirkvi úcta a rešpekt. Odmietnutie tejto hierarchie totiž spôsobuje chaos a nejednotu. Klement sa v tomto liste zmieňuje aj o Nerónovom prenasledovaní a mučeníctve sv. Petra a Pavla v Ríme. Klement sám tiež zomrel mučeníckou smrťou vo vyhnanstve na južnom Kryme. Jeho pozostatky priniesli do Ríma až solúnski bratia Cyril a Metod (9.st.), následne boli uložené v bazilike zasvätenej sv. Klementovi.

ROK KŇAZOV

19.06.2009 - 19.06.2010

Pokračujeme v našom pohľade na život a pôsobenie kňazov.

Dnes si budeme všímať historické obdobie od čias *Milánskeho ediktu* do približne konca 19. storočia.

HISTORICKÝ POHĽAD NA KŇAZSTVO (II.)

Po roku Pána 313, po Konštantínovom edikte, ktorým Cirkev dostala slobodu, sa z pohyblivého kňaza - misionára stáva postupne **usadlý pastor**. A tým sa dostáva na druhú sústrednú kružnicu, ktorej epochu môžeme časovo ohraničiť koncom 19. storočia. Nedá sa tým tvrdiť, že by sa misiový charakter Cirkvi úplne stratil, to nie. Zotrval naďalej – vzhľadom na tie teritória, kde sa kresťanstvo ešte nedostalo. Najprv v Európe a potom postupne – po objavení Ameriky – aj na iné kontinenty.

V starej Európe sa však postupne zakladajú a zriaďujú kresťanské obce, ktoré pod vedením biskupa a jeho pomocníkov - kňazov, absorbujú a prekvasujú dožívajúce zvyšky pohanstva.

On vpredu, ovce za ním.

Keď sa daktorá odtúla, ide za ňou. A to je snád' jediný jeho významnejší pohyb. Môže podľa príkladu Dobrého Pastiera povedať: *Ja poznám svoje (ovce) a moje poznajú mňa.*

Pomáha mu v tom usadlosť a malý rozmer cirkevných komunit.

Krstí v tom istom baptistériu, sobáši a káže z toho istého miesta, prijíma vyznania a rozhrešuje v tom istom tmavom kostolnom kúte a s osobnou účasťou spoločného otca vyprevádza na to isté miesto odpočinku tých, ktorých vyradila staroba, choroba, hlad, mor alebo vojna.

Eucharistiu slávi už pri pevnom, neprenosnom oltári a netreba sa mu už pri tom ustrašene obzerať. Je v bezpečí. Ale možno o ňom ešte vždy povedať, čo Peter odporúčal vo svojom prvom liste: *Paste Božie stádo, ktoré je u vás; starajte sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, podľa Božej vôle, nie pre mrzký zisk, ale ochotne; nie ako páni nad dedičným podielom, ale ako vzor stáda.* (1Pt 5, 1-4)

Králi si pokladajú za česť zložiť svoje kosti do gotických katedrál a časť svojho majetku do rúk Cirkvi. Následkom toho sa k duchovným starostiam kňaza stále viac pridružujú aj svetské, hmotné zaujatosti.

Nezriedka mu treba sadnúť i na koňa a tiahnuť so svojím biskupom - veľmožom do boja brániť sväté miesta, ale i menej sväté zisky. Stáva sa staviteľom chrámov, zakladateľom i správcom sociálnych a kultúrnych ustanovizní. Podporuje umenie, zakladá mestá a podieľa sa na ich riadení. Pojem občan a veriaci sa miestami prekrývajú.

V Cirkvi sa začína hovoriť o dvoch mečoch a trojposchodovej tiare. Z pastiera sa postupne stáva správca, titulovaný pán, niečo z toho, pred čím varoval už hneď na začiatku Peter: *Nie tak, akoby ste boli pánmi...*

Vďaka Bohu však, aj napriek tomu všetkému, tu po celý ten čas boli pápeži, biskupi, kňazi a diakoni, ktorí aj z tejto druhej sústrednej kružnice zotrvali pevne spojení so svojím stredom – s Kristom a dbali o duchovný rast a obnovu Cirkvi a mnohí z nich za to položili aj svoj život.

Pripomeňme si aspoň niektoré z najväčších osobností tejto epochy:

- **pápeži:** *Silvester* (4. stor.), *Damaz* (4. stor.), *Lev Veľký* (5. stor.), *Gregor Veľký* (6. stor.), *Urban V.* (14. stor.), *Pius V.* (16. stor.),

- **biskupi:** *Mikuláš* (3.-4. stor.), *Martin z Tours* (4. stor.), *Bazil Veľký* (4. stor.), *Gregor Naziánsky* (4. stor.), *Ambróz* (4. stor.), *Hilár z Poitiers* (4. stor.), *Augustín* (4.-5. stor.), *Ján Zlatoústý* (4.-5. stor.), *Cyril Alexandrijský* (5. stor.), *Patrik* (5. stor.), *Béda Ctihodný* (8. stor.), *Bonifác* (8. stor.), *Cyril a Metod* (9. stor.), *Gorazd* (9. stor.), *Vojtech* (10. stor.), *Bystrík* (10.-11. stor.), *Anzelm* (11. stor.), *Hugo* (11. stor.), *Norbert* (12. stor.), *Tomáš Becket* (12. stor.), *Richard* (13. stor.), *Bonaventúra* (13. stor.), *Albert Veľký* (13. stor.), *Karol Boromejský* (16. stor.), *Jozafát* (16.-17. stor.), *František Saleský* (16.-17. stor.), *Alfonz Mária de Liguori* (18. stor.), *Anton Mária Claret* (19. stor.),

- **kňazi:** *Hieronym* (4.-5. stor.), *Ján Damascénsky* (7.-8. stor.), *Dominik* (12.-13. stor.), *Rajmund z Peňafortu* (13. stor.), *Tomáš Akvinský* (13. stor.), *Ján Nepomucký* (14. stor.), *Bernard Sienský* (15. stor.), *Vincent Ferrerský* (15. stor.), *Ignác z Loyoly* (16. stor.), *Filip Neri* (16. stor.), *František Xaverský* (16. stor.), *Peter Kanízius* (16. stor.), *Ján z Kríža* (16. stor.), *Melichar Grodziecky-Marek Križín-Štefan Pongrácz – košickí mučeníci* (16.-17. stor.), *Kamil de Lellis* (16.-17. stor.), *Vincent de Paul* (16.-17. stor.), *Vavrinec z Brindisi* (17. stor.), *Peter Chanel* (19. stor.), *Ján Mária Vianney* (19. stor.), *Jozef Cafasso* (19. stor.), *Ján Bosco* (19. stor.),

- **diakoni:** *Efrém* (4. stor.), *Benjamín* (5. stor.), *Benedikt z Nursie* (6. stor.).